

Δάσκαλος σε ρόλο

Ενεργοποιεί τα παιδιά στη δράση. Ο δάσκαλος σε ρόλο μπορεί να υποστηρίξει να αναπτύξει ή να προκαλέσει τα παιδιά συμμετέχοντας στην δράση. Ο δάσκαλος σκέφτεται τον σκοπό που συμμετέχει στην δράση και παίρνει μέρος όσο είναι απαραίτητο. Διαλέγει ρόλο με υψηλό ή χαμηλό status, ή κάποιον ρόλο που βοηθά το status των παιδιών να ανέβει και τα ενδυναμώνει να αναπτύξουν τις δικές τους ιδέες πάνω σε ένα θέμα που εξετάζεται.

Η τεχνική ΔσΡ είναι ένας τρόπος τα παιδιά και ο δάσκαλος να δουλεύουν μαζί (σχέση παιδαγωγού -παιδιού)/ Πρέπει να είναι ξεκάθαρο τότε ο δάσκαλος μπαίνει σε ρόλο (με ένα μαντήλι, ύφασμα, κοστούμι).

Δυναμική ή ακίνητη εικόνα, ταμπλώ

Όταν χρησιμοποιούμε ακίνητη εικόνα πρέπει να είμαστε σίγουροι/ες ότι πράγματι τα παιδιά τηρούν την ακινησία. Τα παιδιά φτιάχνουν είτε ατομικά ή ομαδικά μια ακίνητη εικόνα.

Η ακίνητη εικόνα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να αναπαραστήσουμε μια φωτογραφία. Μπορεί να αναπαραστήσει μια κατάσταση ή ένα συναίσθημα. Στην εικόνα πρέπει να περιλαμβάνονται θεατρικά στοιχεία, ένταση

Οι ακίνητες εικόνες μπορούν να μπουν σε μια σειρά και να μεταβεί η ομάδα από την μια εικόνα στην άλλη. Επίσης, μπορούμε να αξιοποιήσουμε αφηγητή και να δώσουμε συνοχή από την μια εικόνα στην άλλη. Με την παρότρυνση του/της παιδαγωγού η εικόνα ζωντανεύει.

Freeze-frame.

Ένας αυτοσχεδιασμός μπορεί με την παρότρυνση της δασκάλας να παγώσει και να δημιουργήσει μια στιγμή ακίνητη στον χρόνο. Μπορεί να γίνει συζήτηση μιας σημαντικής στιγμής όπου όλοι μπορούν να συμμετέχουν. Σε κάθε πάγωμα μπορούν να προστεθούν λόγος και σκέψεις.

Ανίχνευση σκέψης

Η δασκάλα παγώνει τη δράση και ζητά από τον ρόλο να πει τις σκέψεις του (παραμένοντας σε ρόλο) στην δεδομένη στιγμή. Μπορούμε επίσης να ζητήσουμε από τους θεατές να μας πουν πώς σκέπτεται ο ρόλος εκείνη την στιγμή. Μια πιο θεατρική παραλλαγή είναι να παγώσει η δράση και οι συμμετέχοντες σε ρόλο να εκφράζουν τις σκέψεις τους δυνατά καθώς η δασκάλα τους πλησιάζει. Είναι μια τεχνική που βοηθά να αναλύσουν τα παιδιά μια κατάσταση, να καταλάβουν σε βάθος ζητήματα που επεξεργάζεται η ομάδα.

Ανακριτική καρέκλα

Ο χαρακτήρας ρωτάται από την ομάδα, κοινό και απαντά σε ρόλο. Στην πιο απλή μορφή ρωτάται από τα παιδιά ή την δασκάλα για τα κίνητρα και τα συναισθήματά του στην δράση που αναπτύχθηκε. Στην πιο δύσκολη και σε βάθος αξιοποίηση της τεχνικής μπορεί η ομάδα να αναπτύξει έναν χαρακτήρα αρκεί τα παιδιά να αντιλαμβάνονται ότι τόσο αυτός που ερωτάται όσο και τα ίδια που ρωτούν παίζουν σημαντικό ρόλο στην κατανόηση και ανάπτυξη της δράσης. Άρα πρέπει να σκεφτούν και να προετοιμαστούν σχετικά με το τι ερωτήσεις θα θέσουν, τι θέλουν ακριβώς να μάθουν από τον χαρακτήρα και γιατί.

Διάδρομος της συνείδησης (conscience alley)

Τα μέλη της ομάδας στέκονται αντικριστά δημιουργώντας έναν διάδρομο από όπου περνάει ο χαρακτήρας όταν βρίσκεται σε μια δύσκολη στιγμή και καλείται να πάρει

μια απόφαση. Χρησιμοποιείται όταν υπάρχουν εναλλακτικές επιλογές, διλήμματα συγκρουόμενα συμφέροντα. Ο χαρακτήρας όταν περνά από τον διάδρομο ακούει τις αντικρουόμενες απόψεις και κάθε παιδί προσπαθεί να επηρεάσει την απόφασή του. Ο χαρακτήρας περνάει αργά ακούγοντας τις προειδοποιήσεις ή τις συμβουλές και όταν τελειώσει ο διάδρομος πρέπει να πάρει την απόφασή του. Κάθε παιδί συνήθως μιλάει μια φορά καθώς περνάει ο χαρακτήρας. Συνήθως σε κάθε διάδρομο εκφράζεται η αντίθετη πρόταση αλλά μπορεί να ακούγονται και σκόρπια οι φωνές των παιδιών. Είναι οι φωνές της συνείδησής του πριν πάρει την τελική του απόφαση ο χαρακτήρας.

Ρόλος στον τοίχο

Σχεδιάζεται μια ανθρώπινη φιγούρα σε μεγάλο χαρτί, μέσα στο οποίο τα παιδιά εκφράζουν σκέψεις, συναισθήματα του χαρακτήρα, ενώ έξω από τη φιγούρα αναγράφονται σχόλια, σκέψεις, συναισθήματα του κοινωνικού περιβάλλοντος, των «άλλων» για τον χαρακτήρα. Στόχος της τεχνικής είναι η διερεύνηση ρόλων, αλλά και η αντιμετώπιση στερεοτύπων, η ενσυναίσθηση η βαθύτερη κατανόηση μιας συμπεριφοράς.

Forum Theatre (Θέατρο της Αγοράς)

Σε μια ομάδα τα παιδιά αυτοσχεδιάζουν και παρουσιάζουν ένα πρόβλημα μια κατάσταση πάνω σε ένα συγκεκριμένο θέμα. Το κοινό μπορεί να σταματήσει την δράση, να αλλάξει την δράση και την αλληλεπίδραση μεταξύ των χαρακτήρων. Το κοινό ζητά να ξαναπαιχτούν οι σκηνές, δηλώνει σε ποιο σημείο θέλει να παρέμβει και να παρουσιάσει μια καλύτερη, κατά την γνώμη του, λύση. Η κατάθεση ιδεών και η συμμετοχή στην δράση ακόμα και αν δεν βρεθεί λύση, ως διαδικασία εγείρει νέα ερωτήματα, θέτει υπό διαπραγμάτευση κάποιες νέες προτάσεις και ωθεί τους συμμετέχοντες να κάνουν ένα βήμα παραπάνω σε πράγματα που δεν θα τολμούσαν, λειτουργεί δηλαδή, ως μια άσκηση ενδυνάμωσης. Η δασκάλα εμπυχώνει την διαδικασία (ως Joker) αποτρέπει μαγικές λύσεις και μπορεί να οδηγήσει σε μια ουσιαστική συζήτηση για το θέμα που διερευνά η ομάδα

Μιμική

Τα παιδιά δουλεύουν κιναισθητικά, συγκεντρώνονται στις χειρονομίες, την έκφραση του προσώπου, του σώματος, την κίνηση. Είναι τεχνική χρήσιμη για να δημιουργηθεί έναν φανταστικό πλαίσιο, ένας χαρακτήρας και βοηθά τα παιδιά που πιέζονται να μιλήσουν.

Ήχος, ηχοτοπίο

Μπορεί να βοηθήσει να δημιουργηθεί κατάλληλη ατμόσφαιρα

Αυτοσχεδιασμός

Αυτοσχεδιασμός σημαίνει να μιλάς και να κινείσαι αυθόρμητα σε ρόλο. Τα παιδιά πρέπει να ξέρουν ποιον χαρακτήρα παριστάνουν, που βρίσκονται (τόπος και χρόνος) και ποια είναι η κατάσταση στην οποία παίζουν.

Ο δάσκαλος εντάσσει τις τεχνικές δράματος στη δουλειά του για την ανάπτυξη της δράσης, την σε βάθος διερεύνηση ενός θέματος, την ενεργοποίηση των παιδιών στο θέμα που μελετά η ομάδα.

Παραπάνω αναφέρθηκαν μόνο μερικές από τις πιο γνωστές τεχνικές που χρησιμοποιούνται σε ένα μάθημα που αξιοποιεί το θέατρο/δράμα. Σημασία πάντα έχει στην ομάδα η δημιουργία κατάλληλης και ασφαλούς ατμόσφαιρας και η προετοιμασία με πολλές δραστηριότητες και παιχνίδια για την ενεργητική ακρόαση, την κίνηση και την κατανόηση του χώρου, την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και την δημιουργία ετοιμότητας των παιδιών για να αντιλαμβάνονται τις οδηγίες και να λειτουργούν με ομαδικότητα και συνεργασία.

Βιβλιογραφία:

Neelands J and Goode T. (2000). *Structuring Drama Work*. Cambridge: Cambridge University Press.

Αύρα Α. Χατζηγεωργίου Μ (2007) *Η τέχνη του Δράματος στην Εκπαίδευση*. Αθήνα: Μεταίχμιο

Ashwell M. Ashwell N. (2006). Δουλεύοντας με τους νέους Μαθαίνουν μαζί. Στο "Δημιουργώντας νέους ρόλους τον 21^ο αι." Αθήνα. Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση
(http://www.theatroedu.gr/portals/38/main/images/stories/files/Yliko_Drast/Ashwell2_Gr.htm)